

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-574

13.7.2023

AIG EUROPE S.A. NUF

Reise/reisegods

Tap av smykke fra sekk – sannsynliggjort tyveri?

Sikrede meldte om et tyveri til foretaket og krevde dekning for tapt smykke. Ifølge skademeldingen fant tyveriet sted på et kjøpesenter, da sikrede sto i kø/rulletrapp. Smykket ble oppvart i sekken innerlomme som var lukket med glidelås. Sikrede forklarte at sekken enten ble båret på ryggen eller var plassert ved siden av henne. Videre opplyste sikrede at hun åpnet sekken flere ganger for å betale/pakke varer. Foretaket avviste ansvar under henvisning til at sikrede ikke hadde vist til en konkret hendelse som kunne sannsynliggjøre at det hadde skjedd et tyveri. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at tapet skyldtes et dekningsmessig tyveri.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for tyveri av smykke.

Sikrede har tegnet en reiseforsikring med følgende vilkår:

10.2 Hva forsikringen dekker:

- Tyveri. Med tyveri menes borttagning av eiendeler man har i sin besittelse, jfr. Straffelovens §§ 321 og 322. At eiendeler mistes/bortkommer og senere beholdes av finneren, er ikke å anse som tyveri.

I skademeldingen til foretaket oppga sikrede at smykket ble borte ved tyveri. Det ble opplyst at sikrede sist hadde gjenstanden 21.1.23 kl. 13.20, og at hun samme dag kl. 14.10 oppdaget tyveriet. Hendelsen ble beskrevet slik:

Tok smykket av meg på trening for å ikke skade det. Hadde lagt det i lukket lomme i sekk da jeg dro fra trening. Var på handling rundt omkring i B. Hadde sekken åpen flere steder. Smykket synlig i lomme (nettingstoff). Spiste på G. Hadde sekken på meg/ved siden av meg hele tiden, men var mye folk tett på i rulletrapp og rundt i køer. Da vi skulle pakke ned og dra oppdaget vi at smykket var borte. Har ikke noen direkte mistenkte "tyv" men kan se at flere kan ha sett verdisakene mine.

I brev av 3.2.23 ga sikrede en nærmere beskrivelse av hendelsesforløpet:

(...)

Hadde sekken på ryggen for det meste, men tok av/på og åpnet lokket/eksponerte innhold for det nakne øyet da jeg hentet ut lommebok, la innkjøpte produkt i sekken ol. Lommen med smykket ble ikke åpnet av meg, for det var ikke noe i lommen jeg selv trengte underveis.

Som bildet viser er lommen "gjennomsiktig" og det vises hva som oppbevares i lommen. Det var relativt mye folk i butikker, spisesteder, på gate og kjøpesentre. Da vi kom hjem og ryddet ut av sekk var smykket borte.

Foretaket avslo erstatningskravet 8.2.23 under henvisning til at det ikke var sannsynliggjort at tapet skyldtes et tyveri. Sikrede påklaget avgjørelsen, jf. e-post datert 8.2.23.

I e-post av 16.2.23 ba foretaket om flere opplysninger/beskrivelser vedrørende tapet av smykket. Sikrede besvarte e-posten 22.2.23 og skrev bl.a. at:

Jeg opplevde at det flere steder jeg handlet ... var mye folk og trengsel i kø rundt betalingspunkt. Det ga mulighet for tyveriet umerket. Jeg hadde vært innom flere steder for å handle, og stadig åpnet sekken for å ta ut ting og plassere nye varer ned ... Ved samtlige kassepunkt jeg var innom stod sekken åpen og lokket slått over i håndtering av betaling og varer inn/ut av sekken, med god innsyn til sekkens innhold for interesserte rundt. Blottlagt hva som befant seg i topplokket ... ettersom lokket blir liggende med innsiden ut. I teorien vil en/flere observant(e) kunne ha sett noe interessant i en sekk som stadig ble åpnet og deretter fulgt etter/med, og hatt mulighet i en av køene jeg stod i på butikk eller rulletrapp med en manøver. Evt. bare en som har tatt sjansen når stått ved siden av meg i varelossing på matbutikk e.l. mens jeg betalte i kassen og raskt manøvrert smykket bort.

Foretaket opprettholdt sitt standpunkt i e-post av 27.2.23.

Sikrede har i det vesentlige anført at tapet av smykket må dekkes under reiseforsikringen. I dette tilfellet er det ikke sannsynlig at smykket er mistet. Gjenstanden ble stjålet på et kjøpesenter. Sekken ble åpnet flere ganger under handleturen, og smykket var da synlig. På denne måten var smykket lettere å bortta.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at sikrede ikke har krav på erstatning for tap av smykke. Sikrede har ikke vist til en konkret hendelse som er med på å sannsynliggjøre at det har skjedd et tyveri.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for tyveri.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Innledningsvis skal det bemerkes at hvilke skader og tap som foretaket svarer for, avhenger av de til enhver tid gjeldende vilkår som er tilknyttet den aktuelle forsikringsavtalen som er inngått med foretaket. Forsikringen dekker for øvrig ikke begivenheter ut over de som er bestemt angitt i vilkårene. Den aktuelle forsikring er med andre ord ikke noen "all risk" forsikring, men en forsikring som dekker skade og tap ved bestemte begivenheter. Dette er hensyntatt ved premieberegningen. Det er videre sikker praksis at det er sikrede, altså du, som må dokumentere at skaden skyldes slike forhold som foretaket i henhold til vilkårene svarer for.

Nærmere om hvilke skader og tap som kan kreves dekket fremgår av vilkårenes pkt. 10.2, hvor det heter at forsikringen dekker tap som følge av tyveri.

Fra vilkårs pkt. 10.2 siteres:

- Tyveri. Med tyveri menes borttagning av eiendeler man har i sin besittelse, jfr. Straffelovens §§ 321 og 322. At eiendeler mistes/bortkommer og senere beholdes av finneren, er ikke å anse som tyveri.

Kort om tyveribegrepet

Som det fremgår ovenfor, dekker reiseforsikringen din tap av personlig reisegods ved blant annet tyveri, jf. vilkårs pkt. 10.2. Litt forenklet kan vi si at det vil være et tyveri når noen tar ting som du har med deg på reisen. Hvis du derimot først mister tingene dine, og noen senere plukker opp og beholder dem, foreligger det vi kaller ulovlig tilegnelse av hittegods. Dette er også straffbart, jf. hittegodslova § 12, men i motsetning til tyveri er det ikke dekket av reiseforsikringen.

Tyveri forutsetter altså det som kalles en besittelseskrenkelse. Det betyr at du må ha tingene i din besittelse (med eller på deg) når noen tar dem. Som nevnt er det også den som gjør gjeldende et krav under forsikringen som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle. Det vil si at det er opp til deg å godtgjøre (sannsynliggjøre) at det har skjedd et tyveri. Hvis det ut fra opplysningene i saken virker like eller mer sannsynlig at gjenstanden din har blitt borte på annen måte, for eksempel at du har mistet den, har du ikke oppfylt bevisbyrden din. Da har du heller ikke krav på erstatning for det som har blitt borte.

Nærmere om bevisbyrden

Finansklagenemnda har i flere saker vurdert hva som skal til for å oppfylle bevisbyrden for tyveri i reisesaker. I **FSN-6579** oppsummerte nemnda kravet til bevis på denne måten:

I tråd med langvarig nemndspraksis legges til grunn at sikrede må påvise en konkret begivenhet for å kunne gis medhold i at telefonen er blitt borte ved tyveri.

Dette er fulgt opp i senere avgjørelse som for eksempel **FinKN 2019-445**. Her la nemda til grunn at det ikke var sannsynliggjort tyveri, og begrunnet dette med at:

Sikrede har bevisbyrden for tyveri, og normalt har nemnda krevet at tyveriet må dokumenteres ved at sikrede kan tidfeste tyveriet innenfor et rimelig tidsintervall og kan vise til en hendelse eller en anledning hvor tyveriet antagelig har funnet sted, jf. bl.a. FinKN-2018-908 og 2018-620. Det er altså ikke nok med et mer eller mindre avgrenset tidsrom; sikrede må også kunne vise til en hendelse eller situasjon hvor tyveri fremstår som (mer enn 50 %) sannsynlig.

Praksis viser at nemnda i slike saker foretar en konkret vurdering av hendelsesforløpet i hver sak. Det legges blant annet vekt på hvor lang tid som har gått fra man hadde tingen sist til man oppdaget at den var borte – og om man i løpet av denne tiden har vært på samme sted eller forflyttet seg mellom forskjellige steder. Sikrede må også kunne vise til en konkret situasjon eller hendelse hvor det er særlig grunn til å tro at gjenstanden har blitt stjålet.

Bevisvurdering i din sak

Spørsmålet blir dermed om du har sannsynliggjort at smykket ble borttatt deg som følge av et tyveri.

Etter det opplyste hadde du smykket sist kl. 13.20. Omtrent en time senere oppdaget du at gjenstanden var borte. Du har ikke merket nøyaktig på hvilket tidspunkt smykket forsvant. Det ble borte i løpet av en ikke altfor kort tidsperiode, hvilket åpner for flere tapsmuligheter.

Ut fra dine forklaringer forstår vi det slik at smykket ble lagt i en lukket lomme i sekken. Du opplyser at innerlommen aldri ble åpnet under handleturen. Både lokket på sekken og innerlommen hadde glidelås. Sannsynligheten er mindre for at smykket er mistet eller bortkommet, da gjenstanden ble oppbevart i en innerlomme med glidelås.

Du har forklart at sekken enten var ved siden av deg eller på ryggen. Lokket på sekken ble åpnet flere ganger ved pakking av varer eller betaling. I dette tilfellet er det mulig at noen, i forbindelse med pakking/betaling, åpnet glidelåsen til innerlommen og ubemerket tok smykket. Slik vi forstår det, hadde du sekken på ryggen mesteparten av tiden. Forutsatt at både lokket på sekken og innerlommen var lukket med glidelås, virker det mindre sannsynlig at en tyv skulle greie å løsne begge låsene uten at du merket noe som helst.

I saken fremstår det uklart når og hvordan tapet skjedde, da du ikke kan vise til en konkret hendelse eller situasjon der noen kunne tatt smykket. I skademeldingen oppga du at noen kunne tatt gjenstanden da du sto i kø eller i rulletrappen. Du viser til at det her var mange mennesker og trengsel. Dette er ikke nok til å sannsynliggjøre tyveri, se FinKN 2016-244 med videre henvisning til FinKN 2011-597 og 2015-56.

I dette tilfellet har du ikke vist til en spesiell begivenhet hvor det er særlig grunn til å tro at smykket ble stjålet. Sekretariatet peker også på at du forflyttet deg mellom forskjellige steder. Slik vi ser det, er det ikke sannsynlighetsovervekt for at tapet av smykket skyldes et tyveri. Foretakets standpunkt om at tapet ikke kan kreves erstattet er således riktig.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).